

Vårt datum
2025-06-23

Vår Referens
TV 2025/920
Per Everhill
per.everhill@tekniskaverken.se
013-20 83 08

Ert datum/Your date
2025-03-21

Er referens/Your reference
KN2025/00748

Klimat- och
näringslivsdepartementet
103 33 Stockholm

kn.remissvar@regeringskansliet.se
siri.saeed@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet (SOU 2025:22)

Tekniska verken i Linköping AB (Tekniska verken) lämnar härmed synpunkter på betänkandet Förbättrad konkurrens i offentlig och privat verksamhet (SOU 2025:22).

Tekniska verken är en regional energikoncern som ägs av Linköpings kommun. Tekniska verken bedriver verksamhet inom produktion, distribution och försäljning av energi, och då främst el, fjärrvärme och biogas. Verksamheten bedrivs i hela Sverige, men med fokus på Linköping och närliggande kommuner. Vi är också aktiva på därmed sammanhängande marknader, exempelvis inom stödtjänster för elsystemet och andra flexibilitetstjänster. På uppdrag av vår ägare ansvarar vi också för VA-verksamhet och avfallshantering i Linköpings kommun. Vidare bedrivs bredbandsverksamhet (stadsnät) med tillhörande tjänster i ett antal kommuner i Östergötland och Södermanland.

Tekniska verken begränsar sitt yttrande till den del av betänkandet som gäller offentlig säljverksamhet. Tekniska verken stödjer våra branschorganisationer Avfall Sverige, Energiföretagen Sverige samt Svenska Stadsnätsföreningens svar, men vill särskilt lyfta fram följande:

- Tekniska verken avstyrker förslaget om ett nytt konkurrensverktyg (avsnitt 4). Förslaget ger Konkurrensverket allt för långtgående befogenheter att rikta ålägganden som riskerar att få mycket stor påverkan på de marknader där kommunala företag sedan länge verkar. Dagens sektorsreglering av energimarknaderna genom exempelvis ellagen, fjärrvärmelagen, gaslagen och lagen ger redan idag Energimarknadsinspektionen omfattande befogenheter att agera gentemot kommunala energiföretag genom strukturella åtgärder. På samma sätt har kommunal bredbandsverksamhet vid flera tillfällen prövats mot kommunallagen varvid verksamheten har anpassats för att bättre svara mot exempelvis kommunallagen. Den konkurrensproblematik som beskrivs i förslaget hanteras således redan väl av befintlig lagstiftning. Ett nytt konkurrensverktyg skulle främst

innebära ökad administration snarare än utvecklad konkurrens. Särskilt som det skulle överlappa med befintliga regelverk.

- Energimarknaderna har de senaste åren utvecklats mot att bli alltmer internationella. Kommunägda och statliga energiföretag från exempelvis Norge verkar idag på de svenska energimarknaderna. I ett EU-perspektiv är det orimligt att svenska offentligt ägda företag på energimarknaderna ges konkurrensnackdelar genom svensk lagstiftning. Vidare motverkar förslaget EU:s generella inställning att offentlig verksamhet ska vara föregångare på energi-, klimat och IT-området. Exempelvis ställer unionens energieffektiviseringsdirektiv tydliga krav på att samtliga marknadsaktörer ska erbjuda energieffektiviseringstjänster. Huvuddelen av företagen som verkar på den svenska energimarknaden är offentligt ägda varvid legala osäkerheter i detta sammanhang riskerar att motverka målsättningar på EU-nivå. Motsvarande marknadssituation gäller även på bredbandsmarknaden där omkring 170 kommuner bedriver verksamhet i olika former.
- Tekniska verken anser att konsekvensanalysen är bristfällig och huvudsakligen koncentrerar sig på konsekvenserna för Konkurrensverket och inte för övriga berörda aktörer. Det saknas bland annat konsekvensanalyser för berörda branscher och hur den föreslagna lagstiftningen är tänkt att fungera i förhållande till befintlig sektorsreglering samt politiska mål på energi-, klimat och bredbandsområdet. Vidare saknas konsekvensanalyser för berörda sektorsansvariga tillsynsmyndigheter.
- Tekniska verken ifrågasätter Konkurrensverkets slutsats att kommunala bolag har generella konkurrensfördelar på energi- och bredbandsmarknaderna jämfört med privata aktörer. Oavsett ägarform omfattas marknadens aktörer av en rad gemensamma regelverk, exempelvis aktiebolagslagen som redan idag kräver att styrelsen och verkställande direktör (VD) agerar i bolagets bästa intresse, vilket inkluderar att maximera vinst för aktieägarna. Vilket innebär att exempelvis underprissättning för att subventionera annan kommunal verksamhet redan idag inte är tillåten
- Tekniska verken anser att det föreslagna regelverket kommer medföra en omfattande gråzonsproblematik vilket riskerar att bromsa samhällsutvecklingen avseende exempelvis klimatnytta, elektrifiering och tillgång till IT-infrastruktur. En viktig del av energiomställningen är idag olika former av samarbeten mellan elhandlare och andra tjänsteleverantörer, tex laddinfra företag, solcells företag, aggregatorer och liknande. Då detta väl faller inom ramen för ellagens bestämmelser för kommunala energiföretags rätt att bedriva handel med el "därmed sammanhängande verksamhet" främjas innovation och utveckling på marknaden. Den föreslagna lagen riskerar att skapa osäkerhet kring en idag väl fungerande verksamhet som driver positivt samhällsutveckling.

- Den föreslagna marknadsstörningsavgiften riskerar hämma offentliga aktörers initiativförmåga och förmåga att utveckla nya tjänster för att möta förändrade kundbehov och för att följa den tekniska utvecklingen som är snabb inom till exempel digitalisering. Denna otydliga "gråzonsproblematik" kommer påverka offentliga aktörers vilja att bedriva framåtriktad verksamhet inom klimatomställning, IT-tjänster, elektrifiering och beredskap. Detta trots att de sannolikt är fullt kompetensenliga och försvarbara ur allmän synpunkt.
- Många av de verksamheter som bedrivs inom ramen för kommunal försäljningsverksamhet fyller samtidigt en viktig funktion i vårt totalförsvar. Det handlar exempelvis om avfallstjänster, bredbandstjänster och olika slags energitjänster. Exempelvis möjliggör förmågan att agera som kommunikationsoperatör i stadsnät att svenska kommunala bredbandsföretag fortsatt kan leverera tillgång till Internet vid krig och kris då större nationella aktörer kan få svårt att verka lokalt på grund av olika samhällsstörningar. Om föreslagen redovisning med tillförande bötesregelverk innebär att kommuner avstår från dessa tjänster i fredstid kommer det bidra till att minska svensk motståndskraft och försvarsförmåga i krig.
- Förslaget om att upprätta en särskild redovisning för "varje säljverksamhet som bedrivs" kommer leda till omfattande byråkrati vars värde kan ifrågasättas. Ett kommunalt energiföretag av Tekniska verkens storlek erbjuder flera tusen olika produkter och tjänster vilket om dessa ska redovisas i detalj avseende exempelvis prissättning kommer innebära att ett flertal årsarbetstjänster behöver avdelas för detta. Enbart inom de kommunala energiföretagen kan det på årsbasis handla om flera hundra heltidstjänster. Vidare skulle detta kräva omfattande samverkan med vår ägare Linköpings kommun som enligt förslaget ska ansvara för rapporteringen. På samhällsnivå kommer kostnaderna vida överstiga den eventuella nyttan som kan uppnås genom upphörande av eventuellt otillåten kommunal försäljningsverksamhet. Tekniska verken föreslår därför att offentlig säljverksamhet som idag omfattas av undantag genom sektorslagstiftning inte ska omfattas av föreslagna rapporteringskrav. Redovisningen bör inte heller omfatta verksamhet som sker i ringa omfattning.

Fortsatt kontakt

Tekniska verken hoppas att Klimat-och näringsdepartementet kommer att beakta dessa synpunkter. Vi välkomnar frågor på detta remissyttrande.

Med vänlig hälsning

Conny Udd

Koncernchef, Tekniska verken i Linköping AB (Publ)